

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**TRANSPUNEREA
REGULAMENTULUI (UE)
2024/1689 ÎNTR-O SERIE DE
STATE MEMBRE ALE UNIUNII
EUROPENE**

studiu documentar

martie 2026

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/pls/dic/site2015.page?den=dsdl-home1>

Documentare și sinteză: Dan Alexandreanu,
consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

ASPECTE COMPARATIVE.....	4
AUSTRIA.....	4
BELGIA.....	6
BULGARIA.....	7
CEHIA	8
CROAȚIA	9
DANEMARCA	10
ESTONIA.....	11
FINLANDA	12
FRANȚA.....	14
GERMANIA	15
IRLANDA	16
ITALIA	17
LETONIA.....	19
LITUANIA.....	20
POLONIA	21
PORTUGALIA.....	22
SLOVENIA	23
SPANIA	25
SUEDIA.....	25
ȚĂRILE DE JOS.....	27
UNGARIA.....	28
WEBOGRAFIE	30

Scopul Regulamentului este acela de a îmbunătăți funcționarea pieței interne prin stabilirea unui cadru juridic uniform, în special pentru dezvoltarea, introducerea pe piață, punerea în funcțiune și utilizarea de sisteme de inteligență artificială (sisteme de IA) în Uniune, în conformitate cu valorile Uniunii, de a promova adoptarea unei inteligențe artificiale (IA) de încredere și centrate pe factorul uman, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție a sănătății, a siguranței, a drepturilor fundamentale consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, inclusiv a democrației, a statului de drept și a mediului, de a proteja împotriva efectelor dăunătoare ale sistemelor de IA în Uniune, precum și de a sprijini inovarea.

De asemenea, regulamentul asigură liberă circulație transfrontalieră a bunurilor și serviciilor bazate pe IA, împiedicând astfel statele membre să impună restricții privind dezvoltarea, comercializarea și utilizarea sistemelor de IA, cu excepția cazului în care acest lucru este autorizat în mod explicit de regulament.

De menționat că unele dintre statele Uniunii Europene (de exemplu Franța, Germania și parțial Italia) au exprimat, inițial, unele rețineri (sesizabile chiar și în timpul negocierilor finale) temerile principale fiind legate de încetinirea inovației pe continent (argumentându-se că regulile stricte vor alunga start-up-urile europene în beneficiul companiilor din SUA sau China). Această "problemă" a persistat sub forma unor activități de lobby intens pentru a se obține interpretări cât mai permissive ale textului legii.

ASPECTE COMPARATIVE

AUSTRIA

În Austria, procesul de transpunere și armonizare a Regulamentului (UE) 2024/1689 (AI Act) se realizează printr-un mix de măsuri administrative, strategii naționale și adaptări ale legislației sectoriale existente.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Fiind un Regulament, AI Act este direct aplicabil în Austria, fără a fi necesară o lege de transpunere integrală (cum se întâmplă în cazul Directivelor). Cu toate acestea, Austria a luat măsuri pentru a crea structurile necesare supravegherii activității¹:

- *AI Advisory Board* - Constituit în februarie 2024, acest organism oferă consultanță guvernului federal pe teme de etică, societate și economie legate de IA.

- *AI Service Desk* - Operat de Autoritatea de Reglementare pentru Radiodifuziune și Telecomunicații, acesta servește drept punct central de informare pentru cetățeni și companii.

¹ <https://www.bundeskanzleramt.gv.at/en/agenda/digitalisation/introduction.html>

- *Autoritățile naționale competente* - Austria este în proces de desemnare a autorităților de supraveghere a pieței. Se estimează că funcțiile vor fi împărțite între entități existente, precum RTR și Autoritatea pentru Protecția Datelor (DSB).

2. Armonizarea cu legile existente

Strategia națională de IA definește condițiile-cadru pentru o utilizare prosperă, responsabilă și sigură a IA în toate domeniile vieții, în conformitate cu cerințele europene pentru o IA de încredere².

Obiectivele sale se concentrează pe:

- *Cadrul de reglementare* privind siguranța și securitatea IA, precum și definirea standardelor.

- infrastructura IA și utilizarea/partajarea datelor.
- condiții pentru activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI) și transferul IA.
- dialogul social și conștientizarea de către cetățeni.
- IA în administrația publică.

- *Etică și protecția datelor*

Cadrul de reglementare este completat de Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR) al UE, care impune reguli stricte pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, aspect de o importanță fundamentală în dezvoltarea și utilizarea IA.

- *Protecția datelor cu caracter personal* - Autoritatea de Supraveghere a Datelor a publicat ghiduri care explică faptul că GDPR se aplică ori de câte ori sistemele IA procesează date cu caracter personal. Regulamentul IA nu înlocuiește GDPR, ci îl completează, în special prin art. 10(5) care permite procesarea datelor sensibile pentru detectarea și corectarea erorilor în sistemele de risc ridicat.

- *Drepturile omului* - Austria a fost un susținător important al Convenției-cadru a Consiliului Europei privind IA și Drepturile Omului, semnată în septembrie 2024. Strategia națională „AIM AT 2030” pune accent pe „*Human-Centric AI*”, asigurând că evaluarea riscurilor conform AI Act include impactul asupra drepturilor fundamentale (non-discriminare, demnitate)³.

- *Legislația muncii* - Utilizarea IA pentru recrutarea sau monitorizarea angajaților este clasificată ca „risc ridicat” conform Anexei III din Regulament, declanșând obligații de transparență și consultare cu consiliile de întreprindere conform codului muncii austriac.

² https://digital-skills-jobs.europa.eu/sites/default/files/2023-10/Artificial%20Intelligence%20Mission%20Austria%202030_AIM_AT_2030.pdf

³ <https://dsb.gv.at/kuenstlichebrintelligenz/kuenstliche-intelligenz-datenschutz>

3. Calendar de aplicare

Data	Etapa
februarie 2025	Interdicțiile pentru sistemele cu „risc inacceptabil” (ex. scoring social, manipulare comportamentală) au devenit aplicabile.
august 2025	Se aplică regulile pentru modelele de IA de uz general (GPAI) și încep să fie aplicabile sancțiunile administrative.
august 2026	Regulamentul trebuie să devină aplicabil în totalitate pentru majoritatea sistemelor.

BELGIA

În Belgia, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 urmează modelul european de aplicabilitate directă, însă autoritățile belgiene au fost extrem de active în crearea unui ecosistem de conformitate, punând un accent deosebit pe protecția datelor și drepturile omului prin intermediul instituțiilor existente.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Belgia a desemnat mai multe entități pentru a supraveghea diferite aspecte ale AI Act, asigurând o abordare multi-sectorială:

- *Serviciul Public Federal pentru Economie* - Acționează ca punct central de contact și coordonare. A lansat un portal special pentru a ajuta PME-urile și start-up-urile să înțeleagă riscurile existente și obligațiile aferente⁴.

- *Autoritatea pentru Protecția Datelor* - Desemnată ca autoritate de supraveghere a pieței pentru sistemele IA care procesează date personale.

- *Centrul pentru Securitate Cibernetică* - Responsabil pentru aspectele de securitate ale sistemelor IA.

- *Unia & Institutul pentru Egalitatea între Femei și Bărbați* - Acționează ca organisme de protecție a drepturilor fundamentale (art. 77 din AI Act), monitorizând discriminarea algoritmică.

2. Armonizarea cu legile existente

- *Ghidul APD privind IA și GDPR*: În octombrie 2024, Autoritatea de Protecție a Datelor a publicat o broșură detaliată care clarifică faptul că AI Act nu înlocuiește GDPR. Organizațiile trebuie să realizeze atât o evaluare a impactului asupra protecției datelor (DPIA), cât și evaluările de risc cerute de AI Act pentru sistemele cu risc ridicat⁵.

- *Evaluarea impactului asupra drepturilor fundamentale (FRIA)*: Belgia promovează utilizarea FRIA pentru utilizatorii din sectorul public. Instituția federală pentru drepturile omului (FIRM/VMRI) a fost identificată drept organism

⁴ <https://www.aiactpourmoi.be/>

⁵ <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/artificial-intelligence-systems-and-the-gdpr---a-data-protection-perspective.pdf>

de sprijin pentru evaluarea modului în care algoritmii pot afecta drepturile constituționale (dreptul la viață privată, conform art. 22 din Constituția Belgiei)⁶.

3. Calendar de aplicare

Data	Etapa
februarie 2025	Interzicerea sistemelor de IA cu risc inacceptabil. Obligația de „AI Literacy” (formarea angajaților) a devenit activă.
august 2025	Aplicarea normelor pentru IA de uz general (GPAI) și desemnarea finală a autorităților de notificare.
august 2026	Aplicabilitatea deplină și primele sancțiuni administrative (amenzi de până la 7% din cifra de afaceri globală).

BULGARIA

În Bulgaria, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 urmează parcursul standard al unui regulament european, dar există o etapă de tranziție axată pe actualizarea strategiilor naționale și desemnarea autorităților de control.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Spre deosebire de alte state membre, Bulgaria nu a adoptat o lege națională privind utilizarea inteligenței artificiale.

- *Ministerul Guvernării Electronice* este instituția centrală responsabilă pentru coordonarea politicii în domeniul IA și a strategiei digitale.

- *Strategia națională a Bulgariei (2030)*⁷ - Documentul strategic principal (adoptat inițial în 2020) a fost supus unor modificări importante în 2025 pentru a se alinia cu cerințele AI Act, punând accent pe infrastructură și educație digitală.

- *Autoritatea de supraveghere* - Bulgaria este în etapele finale de desemnare oficială a autorităților de supraveghere a pieței. Se urmărește crearea unui model mixt în care Comisia pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CPDP)⁸ va avea un rol esențial în supravegherea sistemelor IA care procesează date personale.

2. Armonizarea cu legile existente

Bulgaria utilizează un ecosistem de legi deja stabilite pentru a acoperi lacunele de reglementare până la aplicarea deplină a AI Act:

- *Protecția datelor* - Legea privind protecția datelor cu caracter personal este pilonul principal. Au fost emise ghiduri specifice subliniind că deciziile automatizate (Art. 22 GDPR) trebuie să respecte acum și noile praguri de transparență din AI Act.

⁶ <https://www.unia.be/fr/actua/unia-regulateur-droits-fondamentaux-intelligence-artificielle>

⁷ <https://www.mtc.government.bg/sites/default/files/conceptforthedevelopmentofaiinbulgariauntil2030.pdf>

⁸ <https://cpdp.bg/en/>

- *Drepturile omului* - Legea privind protecția împotriva discriminării este utilizată pentru a sancționa „bias-ul” algoritmic. Orice sistem de IA (de exemplu, pentru credite sau angajări) care produce rezultate discriminatorii cade sub jurisdicția Comisiei pentru Protecția împotriva Discriminării.

- *Proprietate intelectuală* - Legea dreptului de autor a fost modificată pentru a include excepțiile de "text and data mining" necesare antrenării modelelor de IA, conform Directivei DSM, facilitând astfel dezvoltarea locală de IA.

- *Securitate cibernetică* - Legea securității cibernetică integrează cerințele de robustețe pentru sistemele IA de risc ridicat care fac parte din infrastructura critică.

3. Calendar de aplicare

Data	Etapa
februarie 2025	Bulgaria a aplicat interdicțiile pentru sistemele de IA care manipulează comportamentul sau utilizează scoring-ul social.
august 2025	Au intrat în vigoare normele pentru IA de uz general (GPAI). Companiile bulgare care dezvoltă modele mari de limbaj trebuie să raporteze capacitățile de calcul și riscurile sistemice.
august 2026	Va deveni obligatorie conformitatea deplină pentru sistemele cu risc ridicat.

CEHIA

În Republica Cehă, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 (AI Act) a trecut rapid de la faza de strategie la cea de legiferare concretă. Guvernul ceh a optat pentru un model de supraveghere descentralizat, integrând noile reguli în structurile administrative existente pentru a asigura o armonizare eficientă cu protecția datelor și drepturile fundamentale.

1. Cadrul legislativ național

Deși Regulamentul IA este direct aplicabil, Republica Cehă a pregătit un proiect de lege privind inteligența artificială, menit să devină pe deplin operațional până în august 2026. Scopul este definirea clară a autorităților de control, stabilirea sancțiunilor la nivel național și crearea unui mediu de testare reglementat⁹.

Autoritatea centrală de coordonare a fost desemnată Oficiul ceh pentru telecomunicații, principal punct de contact și coordonator național pentru AI Act.

2. Guvernanță și armonizare sectorială

Supravegherea nu este centralizată sub o singură instituție, ci este împărțită pentru a asigura competența tehnică:

- *Oficiul pentru Telecomunicații* - Coordonator principal și supravegherea pieței generale.

⁹ <https://mpo.gov.cz/en/business/digital-economy/artificial-intelligence/>

- *Oficiul pentru Protecția Datelor* - Supravegherea sistemelor IA care procesează date cu caracter personal, asigurând conformitatea cu GDPR și Legea nr. 110/2019¹⁰.

- *Banca Națională a Cehiei* - Controlul sistemelor IA utilizate în sectorul financiar și bancar.

- *Avocatul Poporului* - Monitorizarea impactului IA asupra drepturilor omului și prevenirea discriminării algoritmice.

- *Oficiul pentru Standardizare* - Supravegherea aspectelor tehnice și a conformității cu marcajul CE.

3. Calendar de aplicare

Data	Etapa
februarie 2025	Interzicerea sistemelor de scoring social și a celor care manipulează subconștientul.
august 2025	Aplicarea normelor pentru modelele de IA de uz general (GPAI).
august 2026	Aplicarea integrală a AI Act pentru sistemele de risc ridicat și activarea regimului de sancțiuni naționale.

CROAȚIA

În Croația, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 este gestionată printr-o abordare multisectorială, cu un accent deosebit pe protecția drepturilor cetățenilor și integrarea în sistemul administrativ digital deja existent.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Croația a desemnat deja autoritățile cheie responsabile cu supravegherea domeniului:

- *Oficiul Central de Stat pentru Dezvoltarea Societății Digitale* - reprezintă Croația în Comitetul European pentru IA și coordonează politicile naționale de digitalizare.

- *Autoritatea pentru Protecția Datelor* a fost desemnată ca organism principal de supraveghere a pieței pentru sistemele de IA care procesează date personale.

- *Agencia Croată de Reglementare pentru Activități de Rețea* este coordonator pentru serviciile digitale (DSA) și colaborează în monitorizarea infrastructurii digitale ce susține sistemele IA¹¹.

Croația a fost printre primele state membre care a publicat o listă clară de organisme pentru protecția drepturilor fundamentale (conform art. 77 din AI Act):

- *Ombudsmanul* - supraveghează riscurile de discriminare și încălcarea drepturilor omului.

¹⁰ <https://osveta.gov.cz/>

¹¹ <https://www.hakom.hr/hr/o-nama/22>

- *Ombudsmanul pentru copii* - monitorizează sistemele IA care vizează minorii (educație, jocuri).

- *Ombudsmanul pentru egalitate de gen* - verifică algoritmii pentru a preveni bias-ul de gen în recrutare sau servicii financiare.

2. Armonizarea cu legile existente

- *Strategia Națională AI*¹² a fost actualizată pentru a prioritiza investițiile în IA antropocentrică (orientată către om) și pentru a susține proiecte educaționale, cum este proiectul BrAI (integrarea IA în școlile croate).

- *Laboratoare de testare* - Croația participă activ la crearea de medii de testare controlate pentru a permite startup-urilor locale să testeze soluții de IA sub supraveghere reglementată înainte de lansarea comercială.

DANEMARCA

În Danemarca, implementarea AI Act se remarcă printr-o structură administrativă clară și un accent puternic pe etică, guvernul danez fiind printre primele care au adoptat legislație națională complementară pentru a organiza guvernanta și sistemul de sancțiuni.

1. Cadrul de implementare și guvernanta

Danemarca a adoptat o lege națională de punere în aplicare (iunie/iulie 2025) care stabilește autoritățile competente și regimul de sancțiuni.

- *Agencia pentru Guvernare Digitală*¹³ este desemnată ca Autoritate de notificare și principală structură de supraveghere a pieței. Este punctul central de contact pentru IA în Danemarca.

- *Autoritatea daneză pentru Afaceri* colaborează în supravegherea conformității întreprinderilor, în special pentru sistemele IA integrate în produse industriale.

- *Autoritatea pentru Protecția Datelor* supraveghează sistemele de IA care prelucrează date cu caracter personal și acționează ca autoritate de supraveghere a pieței pentru cazuri specifice de utilizare.

2. Armonizarea cu legile existente

Danemarca integrează AI Act într-un context de „încredere digitală” deja foarte dezvoltat:

- *Protecția datelor* - Autoritatea pentru Protecția Datelor (*Datatilsynet*)¹⁴ a emis ghiduri care subliniază că respectarea AI Act nu exonerează companiile de obligațiile prevăzute de GDPR. Pentru sistemele cu risc ridicat, evaluarea impactului asupra protecției datelor (DPIA) este obligatorie și trebuie corelată cu documentația tehnică a sistemului IA.

¹² https://mpudt.gov.hr/UserDocsImages/RDD/SDURDD-dokumenti/Strategija_Digitalne_Hrvatske_final_v1_EN.pdf?lang=de

¹³ <https://digst.dk/>

¹⁴ <https://www.datatilsynet.dk/>

- *Consiliul de etică a datelor* - Acest organism oferă recomandări guvernului și sectorului privat pentru a asigura că implementarea IA respectă demnitatea umană, dincolo de cerințele legale minime.

- *Justiție și drepturi* - Administrația instanțelor daneze supraveghează utilizarea IA în sistemul judiciar, asigurând respectarea dreptului la un proces echitabil.

- *Sancțiuni penale* - Legea daneză de implementare prevede că încălcările pot atrage amenzi penale, calculate pe baza cifrei de afaceri globale (până la 7%, conform AI Act), dar adaptate procedurilor juridice daneze.

- *Reglementarea "Sandbox"* - Agenția Digitală daneză a lansat un sandbox operațional în 2025, permițând companiilor să testeze soluții de IA într-un mediu sigur înainte de termenul de aplicare integrală din august 2026.

4. Calendar de aplicare

Perioada	Status
februarie 2025	Interdicțiile privind IA (scoring social, manipulare) sunt deja în vigoare. Obligația de „AI Literacy” pentru angajatori este activă.
august 2025	Regulile pentru modelele de IA de uz general (GPAI) au devenit aplicabile.
august 2026	Aplicarea deplină: Toate sistemele de IA cu risc ridicat trebuie să fie înregistrate în baza de date a UE și să aibă marcajul CE.

ESTONIA

În Estonia, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 reflectă statutul țării de lider digital, mizând pe o integrare tehnocratică și pe utilizarea infrastructurii administrative deja existente. Deși regulamentul este de directă aplicare, Estonia a desfășurat o activitate importantă pentru desemnarea autorităților și la adaptarea „viziunii Kratt” (Strategia națională de IA¹⁵) la noile rigori europene.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Estonia a optat pentru un model descentralizat, unde competențele sunt distribuite între agențiile de reglementare în funcție de domeniul de aplicare:

- *Autoritatea pentru Protecția Consumatorului și Supraveghere Tehnică* (TTJA) a fost desemnată ca principala Autoritate de supraveghere a pieței. Aceasta monitorizează conformitatea tehnică și marcajul CE pentru sistemele de IA.

- *Inspectoratul pentru Protecția Datelor* supraveghează sistemele de IA care prelucrează date cu caracter personal, asigurând puntea între de legătură dintre AI Act și GDPR.

- *Inspecția Financiară* supraveghează utilizarea IA în sectorul bancar și financiar.

¹⁵ <https://e-estonia.com/wp-content/uploads/factsheet-ai-strategy.pdf>

- *Ministerul Afacerilor Economice și Comunicațiilor* coordonează strategia politică și reprezintă Estonia în consiliile de guvernare ale UE.

2. Armonizarea cu legile existente

- *Integrarea GDPR* - Inspectoratul pentru Protecția Datelor (AKI) a clarificat că orice sistem de IA implementat în sectorul public trebuie să respecte principiul transparenței algoritmice, oferind cetățenilor dreptul de a înțelege cum a fost luată o decizie automatizată.

- *Cancelarul Justiției* este organismul responsabil pentru monitorizarea conformității sistemelor de IA de risc ridicat cu drepturile omului, având competențe de a investiga eventualele discriminări algoritmice.

- *Sandbox-ul național* - Guvernul a facilitat crearea unor medii de testare unde startup-urile pot rula modele de IA sub supravegherea TTJA și AKI, asigurându-se că inovația nu încalcă viața privată.

Termenul "*Kratt*" (o creatură mitologică estonă) este folosit oficial pentru a descrie sistemele de IA. Estonia nu a adoptat o lege separată pentru "personalitatea juridică a IA", ci a armonizat răspunderea civilă prin modificări aduse Legii obligațiilor¹⁶, aliniind-o cu noile Directive europene privind răspunderea în domeniul IA.

3. Calendar de aplicare

<i>Data</i>	<i>Etapă</i>
februarie 2025	Interzicerea sistemelor de scoring social și a biometriei în spații publice (cu excepțiile prevăzute).
august 2025	Aplicarea regulilor pentru modelele de IA de uz general (GPAI). TTJA începe monitorizarea furnizorilor de modele mari.
august 2026	Termenul limită: Aplicarea integrală pentru sistemele cu risc ridicat. Toate sistemele utilizate în serviciile publice estone trebuie să aibă documentația tehnică la zi.

FINLANDA

Finlanda a implementat AI Act printr-o strategie de colaborare interinstituțională. Nu a adoptat o lege separată, ci a ales să integreze cerințele UE în cadrul administrativ și juridic existent, punând un accent masiv pe transparență și etica digitală.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Finlanda a optat pentru un model de supraveghere distribuit, unde autoritățile sectoriale colaborează sub umbrela unei coordonări centrale:

¹⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/117032023080>

- *Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor* (LVM) este responsabil pentru coordonarea generală la nivel politic și legislativ¹⁷.

- *Agenția pentru Transporturi și Comunicații* este desemnată ca principala Autoritate de supraveghere a pieței. Aceasta are atribuții vizând conformitatea tehnică a produselor și este punctul de contact pentru incidentele legate de IA¹⁸.

- *Biroul Ombudsmanului pentru Protecția Datelor* supraveghează sistemele de IA care prelucrează date cu caracter personal, asigurând respectarea GDPR.

- *Agenția de Securitate și Dezvoltare în Domeniul Farmaceutic* (Fimea) supraveghează sistemele de IA utilizate ca dispozitive medicale.

2. Armonizarea cu legile existente

Finlanda are o tradiție lungă în protecția drepturilor fundamentale, reflectată și în modul în care utilizează tehnologia IA:

- *Evaluarea impactului asupra drepturilor fundamentale* (FRIA) - În sectorul public finlandez, utilizarea algoritmilor trebuie să respecte Constituția Finlandei, în special dreptul la o bună administrare (Secț. 21). Orice sistem IA de risc ridicat utilizat de autorități trebuie să permită contestarea deciziilor de către cetățeni.

- *Ghidul pentru Etica IA* - Ministerul de Finanțe a publicat un set de principii etice pentru utilizarea IA în sectorul public, care completează cerințele legale din AI Act, punând accent pe incluziune și non-discriminare.

- *Protecția datelor* - Autoritatea de supraveghere a subliniat că sistemele IA care utilizează tehnici de biometrie de la distanță sunt supuse unor controale extrem de stricte, în conformitate cu interdicțiile care au intrat în vigoare în februarie 2025.

- Finlanda a lansat un *Regulatory Sandbox* (mediu de testare reglementat) național în 2025, administrat de Traficom în colaborare cu Biroul pentru Protecția Datelor. Acesta permite companiilor de tehnologie să testeze algoritmi inovatori într-un mediu protejat juridic, asigurându-se că se pot încadra în termenul limită din august 2026.

3. Calendar de aplicare

etapa	data limită	status în 2026
interdicții	2 februarie 2025	Activ. Sistemele de monitorizare biometrică în masă sunt interzise.
reguli AI de uz general	2 august 2025	Activ. Furnizorii finlandezi de modele mari trebuie să publice rezumate ale datelor de antrenament.
aplicare integrală	2 august 2026	În curs. Toate sistemele de risc ridicat trebuie să dețină certificările necesare.

¹⁷ <https://lvm.fi/en/-/194055633/the-eu-s-telecommunications-council-adopts-the-general-approaches-on-artificial-intelligence-and-eidas-regulations>

¹⁸ <https://traficom.fi/en/communications/data-economy-and-digital-services/about-eu-artificial-intelligence-act>

FRANȚA

Franța a adoptat o poziție de lider în implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 (AI Act), încercând să echilibreze reglementarea strictă cu ambiția de a deveni "hub-ul european al inteligenței artificiale".

1. Cadrul de implementare și guvernare

Franța a ales să utilizeze expertiza instituțiilor existente, extinzându-le mandatele:

- *Autoritatea pentru Protecția Datelor* (CNIL) a fost desemnată drept Autoritate de supraveghere a pieței pentru sistemele de IA care procesează date cu caracter personal și pentru cele utilizate în scopuri de aplicare a legii.

- *Autoritatea de Reglementare a Comunicării Audiovizuale și Digitale* (Arcom) supraveghează sistemele de IA care interacționează cu media și conținutul digital (deepfakes, generare de știri).

- *Oficiul pentru Standardizare* (AFNOR) acționează pentru definirea standardelor tehnice necesare obținerii marcajului CE necesar sistemelor de risc ridicat.

- *Consiliul Național Digital* (CNNum) este un organism consultativ ce monitorizează impactul IA asupra coeziunii sociale și drepturilor fundamentale, publicând rapoarte periodice pentru guvern.

2. Armonizarea cu legile existente

- *Legea nr. 78-17 din 6 ianuarie 1978 privind tehnologia informației, fișierele de date și libertățile civile*¹⁹ a fost actualizată pentru a integra noile garanții împotriva deciziilor automatizate pârtoitoare.

- Art. 53 din AI Act (privind transparența datelor de antrenament) este armonizat cu Codul Proprietății Intellectuale, solicitând furnizorilor de modele GPAI să respecte dreptul de "opt-out" al artiștilor.

- CNIL a publicat "Planul de acțiune pentru IA", care include:

- *Ghiduri pentru antrenarea modelelor* - Clarificări privind utilizarea datelor publice de pe internet (*web scraping*) pentru antrenarea sistemelor de IA generativă (Mistral AI).

- *Interdicții biometrice* - A fost implementată interdicția identificării biometrice în timp real în spațiile publice, cu excepția cazurilor de amenințare teroristă iminentă, sub un control judiciar strict.

3. Calendar de aplicare

faza	termen	status în 2026
sisteme interzise	2 februarie 2025	Aplicat. Sancțiunile sunt deja operaționale.

¹⁹ <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000886460/>

<i>faza</i>	<i>termen</i>	<i>status în 2026</i>
IA de uz general	2 august 2025	Aplicat. Modelele precum cele dezvoltate de Mistral sunt monitorizate.
sisteme de risc ridicat	2 august 2026	Faza Critică. Companiile franceze trebuie să finalizeze documentația tehnică ²⁰ .

GERMANIA

În Germania, implementarea AI Act este un proces de amploare, coordonat la nivel federal pentru a asigura un echilibru între inovația industrială și protecția constituțională a drepturilor cetățenilor.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Germania a optat pentru un model de supraveghere integrat, utilizând expertiza autorităților federale existente.

- *Agenția Federală de Rețele* (BnetzA) a fost desemnată drept autoritatea centrală de supraveghere a pieței și punctul focal pentru IA. BNetzA gestionează aspectele tehnice și coordonarea cu structurile europene²¹.

- *Comisarul Federal pentru Protecția Datelor* supraveghează sistemele de IA care procesează date personale, în special cele utilizate de autoritățile publice și în sectorul de aplicare a legii.

- *Oficiul Federal pentru Securitatea Informațiilor* (BSI) verifică standardele de securitate cibernetică și robustețea tehnică a sistemelor de IA de risc ridicat.

2. Armonizarea cu legile existente

- *Interdicții biometrice* - Germania a aplicat strict interdicția privind identificarea biometrică la distanță în timp real în spații publice, cu dezbateri politice intense privind limitarea excepțiilor legate de securitatea națională pentru a proteja dreptul la anonimat.

- *Dreptul Muncii* - Utilizarea IA în managementul resurselor umane (recrutare, monitorizarea performanței) este armonizată cu drepturile consiliilor de întreprindere. Angajatorii germani trebuie să consulte aceste consilii înainte de a introduce sisteme de IA de risc ridicat.

- *Evaluarea impactului asupra drepturilor fundamentale* (FRIA) - În Germania, sistemele de IA utilizate în administrația publică sau servicii esențiale trebuie să treacă printr-un proces riguros de evaluare a riscurilor de discriminare, conform Legii Fundamentale.

- Germania are în vedere o lege de adaptare a legislației naționale privind IA (*KI-Durchführungsgesetz*)²² pentru a:

- clarifica competențele specifice ale landurilor.

²⁰ <https://www.entreprises.gouv.fr/>

²¹ https://www.bundesnetzagentur.de/DE/Home/home_node.html

²² <https://www.bundesregierung.de/breg-de/aktuelles/bundesregierung-beschliesst-durchfuehrungsgesetz-zur-ki-verordnung-staatsminister-weimer-gesetzestext-stellt-staatsferne-medienordnung-in-deutschland-klar--2406634>

- stabili cuantumul exact al amenzilor în conformitate cu procedurile penale/administrative germane.
- modifica legile privind răspunderea civilă pentru a include prejudiciile cauzate de sistemele autonome.

3. Calendar de aplicare

data	status
2 februarie 2025	Aplicat. Interdicțiile (scoring social) sunt monitorizate de BNetzA.
2 august 2025	Aplicat. Companiile germane care folosesc modele precum Llama sau GPT trebuie să asigure transparența.
2 august 2026	În derulare. Toate sistemele de risc ridicat din industria auto și medicală trebuie să fie certificate.

IRLANDA

În Irlanda, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 este un subiect de importanță strategică, având în vedere că la Dublin se află sediile europene ale marilor giganți tehnologici (Google, Meta, Microsoft, OpenAI). Irlanda nu transpune regulamentul într-o lege națională, dar a creat un cadru de supraveghere robust prin „*National AI Strategy*”²³ și prin adaptarea mandatelor autorităților existente.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Guvernul irlandez a optat pentru un model de supraveghere bazat pe expertiza digitală deja consacrată:

- *Comisia pentru Media* joacă un rol central în supravegherea sistemelor de IA care pot afecta siguranța online și conținutul digital, lucrând în strânsă legătură cu Regulamentul privind Serviciile Digitale (DSA).

- *Comisia pentru Protecția Datelor* - Fiind principala autoritate de reglementare a datelor pentru Big Tech în UE, DPC Irlanda are un rol critic în supravegherea sistemelor IA care utilizează date cu caracter personal.

- *Comisia pentru Concurență și Protecția Consumatorului (CCPC)* a fost desemnată să monitorizeze sistemele IA care ar putea distorsiona piața sau afecta drepturile consumatorilor irlandezi.

- *Autoritatea națională pentru Standarde* este responsabilă pentru dezvoltarea și certificarea standardelor tehnice necesare pentru marcajul CE al sistemelor de risc ridicat.

²³ <https://enterprise.gov.ie/en/publications/publication-files/national-ai-strategy-refresh-2024.pdf>

2. Armonizarea cu legile existente

Irlanda pune un accent deosebit pe echilibrul între inovație și drepturile fundamentale:

- *Integrarea GDPR* - DPC a publicat ghiduri stricte privind prelucrarea datelor în scopul antrenării modelelor de IA, subliniind că bazele legale (cum ar fi interesul legitim) trebuie demonstrate riguros.

- *Drepturile omului* - *Irish Human Rights and Equality Commission* (IHREC) a fost consultată pentru a asigura că evaluările de risc (FRIA) pentru sectorul public previn discriminarea în domenii precum asistența socială sau imigrația.

- *Transparența algoritmică* - Irlanda gestionează un registru public pentru sistemele de IA utilizate de autoritățile statului, permițând cetățenilor să vadă unde și cum este utilizată IA în serviciile publice.

- *AI Regulatory Sandbox* - Departamentul pentru Întreprinderi, Turism și Ocuparea Forței de Muncă (DETE) a lansat un sandbox reglementat pentru a ajuta startup-urile din Silicon Docks să testeze conformitatea cu AI Act înainte de termenul limită din august 2026.

- *AI Literacy* - Irlanda a investit sume importante în programe naționale de alfabetizare digitală pentru a educa populația cu privire la riscurile de tip *deepfake* și dezinformare²⁴.

3. Calendar de aplicare

<i>data</i>	<i>status în 2026</i>
2 februarie 2025	Activ. DPC și Poliția monitorizează interdicția biometriei în spații publice.
2 august 2025	Activ. Companiile tech din Dublin trebuie să depună documentația tehnică la AI Office (UE).
2 august 2026	Termen Critic. Intrarea în vigoare a obligațiilor de certificare și conformitate deplină.

ITALIA

În Italia, implementarea AI Act a fost marcată de o abordare legislativă proactivă. Spre deosebire de alte state care se bazează strict pe aplicabilitatea directă a regulamentului european, Italia a adoptat Legea 132/2025 pentru a clarifica responsabilitățile instituționale²⁵.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Guvernul italian a aprobat în 2024 un cadru legislativ național care completează AI Act, stabilind reguli pentru utilizarea IA în sectoarele public și privat.

²⁴ <https://www.gov.ie/en/department-of-the-taoiseach/campaigns/digital-ireland-connecting-our-people-securing-our-future/>

²⁵ <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2025/09/25/25G00143/sq>

- *Agenția pentru Italia Digitală* (AgID) este desemnată ca Autoritate de supraveghere a pieței. AgID are printre atribuții asigurarea conformității tehnice, evaluarea sistemelor de IA și promovarea inovației digitale²⁶.

- *Agenția pentru Securitate Cibernetică* (ACN) este responsabilă pentru supravegherea securității cibernetice a sistemelor de IA, asigurându-se că acestea sunt rezistente la atacuri și manipulări.

- *Autoritatea pentru Protecția Datelor Personale* rămâne extrem de influentă (a fost prima structură din lume care a blocat temporar ChatGPT) și supraveghează toate sistemele de IA care prelucrează datele cetățenilor italieni.

2. Armonizarea cu legile existente

Italia pune un accent deosebit pe valorile antropocentrice, reflectate în legislația sa:

- *Protecția datelor - Garante Privacy* a emis directive clare conform cărora orice algoritm folosit în context administrativ sau judiciar trebuie să îndeplinească condițiile de a fi înțeles și de a permite intervenția umană în deciziile critice.

- *Drepturile omului* - Legea prevede garanții specifice pentru utilizarea IA în sănătate (interzicerea discriminării în accesul la tratamente) și în muncă (protejarea demnității angajaților împotriva monitorizării algoritmice excesive).

- *Sectorul judiciar* - Utilizarea IA în instanțele italiene este strict reglementată pentru a asigura că deciziile finale sunt întotdeauna luate de un judecător uman, algoritmul având doar rol de suport documentar.

- *Regimul sancționator* - Italia a aliniat amenzile naționale cu cele din AI Act, dar a introdus și sancțiuni penale specifice pentru utilizarea IA în scopuri de fraudă sau manipulare a procesului democratic.

- Strategia națională 2024-2026 include un fond de investiții de peste 1 miliard de euro (gestionat prin CDP Venture Capital) pentru susținerea startup-urilor locale care dezvoltă IA conformă cu normele etice europene²⁷.

3. Calendar de aplicare

<i>faza</i>	<i>termen</i>	<i>status</i>
Interdicții	2 februarie 2025	Activ. Monitorizarea sistemelor de recunoaștere emoțională la locul de muncă.
Modele GPAI	2 august 2025	Activ. Companii ca Leonardo sau cele din zona de cercetare respectă regulile de transparență.
Aplicare integrală	2 august 2026	Finalizare. Toate sistemele de risc ridicat din administrația publică sunt certificate.

²⁶ <https://www.garanteprivacy.it/temi/intelligenza-artificiale>

²⁷ <https://innovazione.gov.it/>

LETONIA

În Letonia, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 este gestionată cu o viziune strategică axată pe simplificare și evitarea birocrăției. Letonia se remarcă prin dorința de a integra conformitatea IA cu cea a protecției datelor într-un proces unic, pentru a sprijini mediul de afaceri și inovația.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Letonia a desemnat o serie de autorități existente pentru a supraveghea implementarea, evitând crearea unor agenții noi:

- *Ministerul Administrației și Dezvoltării Regionale (VARAM)* este coordonatorul central al politicii de IA și responsabil pentru strategia națională de digitalizare.

- *Inspectoratul de Stat al Datelor (DVI)* este desemnat ca Autoritate de supraveghere a pieței pentru sistemele IA care procesează date personale. DVI are un rol dual: protejează viața privată (GDPR) și monitorizează conformitatea cu AI Act.

- *Centrul de Protecție a Drepturilor Consumatorilor* supraveghează sistemele de IA din perspectiva siguranței produselor și a drepturilor consumatorilor.

- *Banca Centrală a Letoniei* supraveghează utilizarea IA în sectorul financiar, asigurând armonizarea cu reglementările DORA (reziliența digitală operațională)²⁸.

2. Armonizarea cu legile existente

Letonia a promovat activ la nivel european conceptul de "*Digital Omnibus*", militând pentru o interpretare unificată a legilor:

- *procedură unică de conformitate* - guvernul leton susține ideea ca o singură evaluare de impact să acopere atât riscurile privind datele cu caracter personal (DPIA), cât și pe cele privind drepturile fundamentale (FRIA) cerute de AI Act.

- *drepturile omului* - Ombudsmanul monitorizează riscurile de discriminare în sistemele de risc ridicat utilizate de instituțiile publice (în educație sau servicii sociale).

- *transparența în sectorul public* - se pune accent pe crearea unui registru național al algoritmilor utilizați în administrația publică, facilitând accesul cetățenilor la informații despre modul în care sunt luate deciziile automatizate.

- *Legea implementării DORA și AI Act* - Letonia a adoptat deja legislația specifică pentru sectorul financiar care integrează ambele regulamente, stabilind sancțiuni de până la 7% din cifra de afaceri sau 35 milioane euro pentru încălcări grave.

- *Centrul de excelență în IA* - a fost creat un centru național sub egida universităților și a VARAM pentru a oferi expertiză tehnică autorităților de supraveghere, asigurându-se că acestea pot evalua corect codul sursă și seturile de date ale sistemelor complexe.

²⁸ <https://www.bank.lv/en/>

3. Calendar de aplicare

<i>data limită</i>	<i>status în 2026</i>
2 februarie 2025	Aplicat. Interdicții privind scoring-ul social și manipularea dăunătoare.
2 august 2025	Aplicat. DVI și VARAM monitorizează modelele de uz general.
2 august 2026	Fază Activă. Companiile letone trebuie să finalizeze certificările pentru sistemele din Anexa III.

LITUANIA

Implementarea AI Act este abordată ca o prioritate strategică, fiind necesară (în viziunea factorilor decidenți) consolidarea poziției de centru tehnologic regional.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Lituania a adoptat în ianuarie 2025 o serie de amendamente legislative pentru a desemna autoritățile competente:

- *Autoritatea pentru Reglementarea Comunicațiilor (RRT)* a fost desemnată ca Autoritate de supraveghere a pieței și punct unic de contact. RRT monitorizează conformitatea tehnică și aplicarea regulilor de piață²⁹.

- *Agenția pentru Inovare* a fost desemnată ca Autoritate de notificare. Aceasta se ocupă de acreditarea organismelor care vor efectua evaluările de conformitate pentru sistemele de risc ridicat.

- *Inspectoratul de Stat pentru Protecția Datelor* supraveghează sistemele de IA care procesează date cu caracter personal, asigurând legătura cu GDPR.

2. Armonizarea cu legile existente

Lituania a publicat deja lista oficială a autorităților publice care protejează drepturile fundamentale în contextul utilizării sistemelor de IA de risc ridicat:

- *Avocatul Poporului* monitorizează impactul IA asupra drepturilor omului și investighează plângerile legate de abuzurile autorităților publice prin sisteme automatizate.
- *Evaluarea impactului (FRIA)* - Lituania încurajează utilizarea metodologiilor de evaluare a impactului asupra drepturilor fundamentale, în special pentru sistemele IA utilizate în educație, recrutare și servicii publice esențiale.
- *Constituția Lituaniei* - Armonizarea vizează art. 25 (libertatea de exprimare) și art. 22 (inviolabilitatea vieții private), asigurând că nicio decizie a IA nu poate încălca aceste principii fundamentale fără control uman.

²⁹ <https://www.rrt.lt/>

- *"AI Factory" și Sandbox-ul reglementat*³⁰ - Lituania a adoptat o strategie ofensivă de suport pentru companii:
 - *AI Regulatory Sandbox* - Gestionat de Agenția pentru Inovare, acest mediu de testare oferă consultanță experților pentru companii, reducând riscurile financiare și juridice înainte de lansarea produselor pe piață.
 - *AI Factory (2027)* reprezintă un proiect major pentru crearea unui centru de competență și tehnologie care va oferi infrastructură de calcul de înaltă performanță pentru dezvoltatorii de IA care respectă standardele etice europene.

3. Calendar de aplicare

<i>data</i>	<i>status în 2026</i>
2 februarie 2025	Aplicat. Practicile precum scoring-ul social sunt ilegalizate și monitorizate de RRT.
2 august 2025	Aplicat. Furnizorii din Lituania trebuie să asigure transparența surselor de date.
2 august 2026	Fază Activă. Toate sistemele de risc ridicat (ex. credit scoring, biometrie) trebuie să fie conforme.

POLONIA

În Polonia, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 a avansat semnificativ prin elaborarea unei legislații naționale dedicate, menită să creeze o structură de supraveghere coerentă și să armonizeze noile cerințe cu legislația privind protecția datelor și drepturile omului.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Ministerul Digitalizării din Polonia a publicat un proiect de lege, Legea privind sistemele de inteligență artificială³¹, care implementează mecanismele naționale de control:

- *Comitetul pentru Dezvoltarea și Securitatea Inteligenței Artificiale* (KRiBSI) este o autoritate nouă, colegială, propusă pentru a supraveghea piața de IA. KRiBSI va avea competențe de a efectua controale, de a emite decizii administrative și de a aplica sancțiuni financiare.

Deși KRiBSI este organul central, acesta colaborează cu autorități sectoriale precum Autoritatea de Supraveghere Financiară pentru sectorul bancar și Oficiul pentru Comunicații Electronice.

³⁰ <https://eimin.lrv.lt/en/sector-activities/digital-policy/artificial-intelligence/>

³¹ <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-systemach-sztucznej-inteligencji>

- *Consiliul Social pentru IA* este un organism consultativ care include reprezentanți ai societății civile, mediului academic și sindicatelor, menit să ofere opinii asupra impactului etic al IA.

2. Armonizarea cu legile existente

Polonia pune un accent deosebit pe evitarea conflictelor între AI Act și GDPR (RODO):

- *Autoritatea pentru Protecția Datelor* din Polonia deține competențe pentru a verifica orice utilizare a IA care implică date personale. Această structură va colabora cu KRiBSI în cazurile în care sistemele de risc ridicat (recrutare sau medicină) procesează date biometrice sau sensibile.

- *Drepturile omului și Constituția* - Polonia a armonizat AI Act cu drepturile fundamentale garantate de Constituția Poloniei (art. 47 - dreptul la intimitate și art. 51 - dreptul la protecția datelor). Legea națională prevede posibilitatea cetățenilor de a depune plângeri directe împotriva furnizorilor de IA în cazul încălcării practicilor interzise.

3. Calendar de aplicare

<i>etapa</i>	<i>data</i>	<i>status</i>
interdicții	2 februarie 2025	Aplicat. Interdicțiile privind manipularea subliminală și recunoașterea emoțiilor la locul de muncă sunt monitorizate.
AI Literacy	2 februarie 2025	Activ. Legea prevede că angajatorii polonezi trebuie să asigure instruirea personalului care operează sisteme IA.
aplicare integrală	2 august 2026	În pregătire. Companiile poloneze trebuie să finalizeze documentația pentru sistemele de risc ridicat.

PORTUGALIA

Implementarea AI Act urmează o strategie de integrare digitală accelerată, fiind adoptată (recent) o nouă agendă națională pentru a asigura conformitatea cu normele europene, protejând în același timp drepturile cetățenilor prin instrumente juridice unice.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Portugalia nu a creat o lege a inteligenței artificiale separată (regulamentul fiind direct aplicabil), dar a stabilit un sistem de supraveghere prin Rezoluția Consiliului de Miniștri nr. 94/2024³² și, mai recent, prin Agenda Națională pentru Inteligența Artificială (ANIA) 2026-2030³³.

- *Autoritatea Națională de Control* - Portugalia a desemnat un grup de 14 entități sectoriale responsabile pentru supraveghere, coordonate de un organism central în cadrul ariei guvernamentale pentru Modernizare.

³² <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/resolucao-conselho-ministros/94-2024-873371754>

³³ <https://digital.gov.pt/pt/estrategias/agenda-nacional-de-ia>

- *Comisia Națională pentru Protecția Datelor* este responsabilă pentru sistemele IA care prelucrează date cu caracter personal, având sarcina de a suspenda algoritmi care încalcă viața privată.
- *Consiliul Național de Cybersecurity* supraveghează reziliența tehnică a sistemelor IA, în special a celor utilizate în infrastructurile critice, conform Directivei NIS2 (transpusă prin Decretul-Lege nr. 125/2025³⁴).

2. Armonizarea cu legile existente

Portugalia se distinge prin existența unui document modern care facilitează aplicarea AI Act:

- *Carta privind Drepturile Omului în era digitală* (Legea nr. 27/2021) - Această Cartă oferă un cadru de protecție împotriva discriminării algoritmice și garantează dreptul cetățenilor la „alfabetizare digitală”, armonizându-se perfect cu cerințele de *AI Literacy* din art. 4 al Regulamentului UE.

- *Codul Muncii* a fost modificat pentru a asigura transparența algoritmilor utilizați în managementul resurselor umane. Angajatorii portughezi trebuie să informeze lucrătorii despre parametrii și criteriile utilizate de sistemele IA în procesele de decizie.

- *Protecția consumatorului* - Legile naționale au fost corelate cu AI Act pentru a preveni utilizarea practicilor interzise, precum manipularea subliminală sau exploatarea vulnerabilităților prin interfețe de IA.

În ianuarie 2026, Portugalia a aprobat Planul de acțiune 2026-2030, care prevede:

- *Sandbox Reglementat*: Crearea unui mediu de testare controlat unde startup-urile pot dezvolta sisteme IA de risc ridicat sub supravegherea directă a autorităților, reducând costurile de conformitate.

- *IA în Administrația publică*: Stabilirea unor noi standarde pentru achizițiile publice de IA, impunând criterii stricte de auditabilitate și transparență.

3. Calendar de aplicare

<i>data</i>	<i>status</i>
2 februarie 2025	Aplicat. Sunt interzise sistemele de scoring social și cele de recunoaștere emoțională la muncă.
2 august 2025	Aplicat. Furnizorii trebuie să respecte deja regulile de transparență a datelor de antrenament.
2 august 2026	Fază Finală. Toate sistemele de risc ridicat trebuie să fie conforme și înregistrate.

SLOVENIA

În Slovenia, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 a fost gestionată prin adoptarea unei legi naționale specifice, menită să creeze infrastructura administrativă și penală necesară pentru aplicarea normelor europene.

³⁴ <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/125-2025-962603401>

1. Cadrul de implementare și guvernare

Slovenia a adoptat Legea privind punerea în aplicare a Regulamentului UE privind normele armonizate în domeniul inteligenței artificiale, care a intrat în vigoare la începutul anului 2026³⁵.

Legea nu creează noi obligații substanțiale, ci definește autoritățile care supraveghează activitățile, cum se desfășoară procedurile și ce sancțiuni se aplică. Amenzile stabilite prin legea slovenă pentru încălcări grave (cum ar fi utilizarea practicilor interzise) pot ajunge până la 7.500.000 euro sau, în cazul companiilor, până la un anumit procent din cifra de afaceri, conform pragurilor din AI Act.

Slovenia a ales un model de supraveghere descentralizat, implicând mai multe ministere și agenții:

- *Ministerul Transformării Digitale* este coordonator principal, responsabil pentru campanii de conștientizare și politica generală de IA.

- *Agenția pentru Rețele și Servicii de Comunicații* este desemnată ca Autoritate de supraveghere a pieței. Gestionează registrul național al sistemelor de IA de risc ridicat.

- *Ministerele de resort* (Sănătate, Infrastructură, Economie) acționează ca autorități de notificare pentru organismele de evaluare a conformității în sectoarele lor specifice.

- *Consiliul Național pentru Etică în IA* este un organism nou înființat pentru a oferi consultanță etică guvernului și sectorului privat.

2. Armonizarea cu legile existente

Slovenia pune un accent deosebit pe integrarea AI Act cu legislația existentă privind viața privată:

- *Protecția datelor* - Autoritatea pentru Protecția Datelor supraveghează sistemele de IA care procesează date personale. Orice sistem de risc ridicat (biometrie) trebuie să demonstreze conformitatea atât cu AI Act, cât și cu legea slovenă care transpune GDPR.

- *Drepturile Omului* - Slovenia utilizează instituția Ombudsmanului pentru a monitoriza riscurile de discriminare în sistemele de IA utilizate de sectorul public, în special în serviciile sociale și justiție³⁶.

- *Sprijin pentru inovație: Sandbox-ul Național*

- Slovenia va operaționaliza un *AI Regulatory Sandbox* până în august 2026 (termenul limită UE), coordonat de Universitatea din Ljubljana în colaborare cu Ministerul Transformării Digitale.

³⁵ <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO9225>

³⁶ <https://www.akos-rs.si/>

SPANIA

1. Cadrul de implementare și guvernare

Spania a înființat Agenția pentru Supervizarea Inteligenței Artificiale, care este autoritatea de supraveghere a pieței și punctul unic de contact³⁷. În martie 2025, guvernul a aprobat o serie de norme pentru buna utilizare și guvernarea IA, care îi conferă agenției puteri extinse de inspecție și sancționare³⁸.

Principalele funcții: supravegherea sistemelor de risc ridicat, furnizarea de asistență tehnică altor autorități și gestionarea registrului național de algoritmi.

2. Armonizarea cu legile existente

Spania a integrat AI Act cu legislația sa privind datele cu caracter personal.

- *Agenția pentru Protecția Datelor (AEPD)* lucrează în strânsă colaborare cu AESIA. AEPD are competențe de a acționa împotriva sistemelor IA care prelucrează ilegal date personale.

- *Algoritmi și muncă* - Prin actualizările Codului Muncii, sindicatele au dreptul de a fi informate despre algoritmi care afectează condițiile de muncă, o măsură care depășește cerințele minime ale AI Act.

- Spania a lansat primul *Regulatory Sandbox* din UE (Decretul-Regal nr. 817/2023³⁹), care a servit drept model pentru restul continentului. Peste 80 de companii au testat conformitatea sistemelor lor cu AESIA, generând un set de Ghiduri practice și șabloane (publicate în decembrie 2025) care ajută furnizorii de risc ridicat să obțină certificările necesare.

3. Calendar de aplicare

etapa	data limită	status
sisteme interzise	2 februarie 2025	Aplicat. Inclusiv interdicția recunoașterii emoțiilor în școli și birouri.
IA de uz general	2 august 2025	Aplicat. Obligații de transparență pentru modelele mari.
aplicare integrală	2 august 2026	Fază critică. Companiile spaniole finalizează conformitatea pentru sistemele de risc ridicat.

SUEDIA

În Suedia, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 se bazează pe o abordare pragmatică și transparentă, specifică modelului nordic. Deși regulamentul este de aplicabilitate directă, guvernul suedez a finalizat în octombrie 2025 o anchetă oficială (SOU 2025:101) care stabilește arhitectura de

³⁷ <https://avance.digital.gob.es/es-es/Paginas/index.aspx>

³⁸ <https://transparencia.gob.es/publicidad-activa/por-materias/normativa-otras-disposiciones/normas-tramitacion>

³⁹ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-22767

supraveghere națională și adaptările legislative necesare (cu termen în august 2026)⁴⁰.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Spre deosebire de alte state care au creat agenții noi, Suedia a desemnat autoritățile existente pentru a gestiona AI Act, cu un accent puternic pe coordonare:

- *Autoritatea pentru Poștă și Telecomunicații* va deveni Autoritatea națională de coordonare și punctul unic de contact pentru UE. PTS va supraveghea sistemele de IA cu impact general și va gestiona *Sandbox-ul Reglementat* suedez.

- *Autoritatea pentru Protecția Confidențialității* rămâne autoritatea de supraveghere pentru sistemele IA care procesează date cu caracter personal și pentru cele utilizate în scopuri de aplicare a legii.

- *Agenția Produselor Medicale* este responsabilă pentru sistemele de IA utilizate ca dispozitive medicale.

- *Agenția pentru Guvernare Digitală* oferă suport și ghiduri specifice pentru utilizarea IA în sectorul public, axându-se pe eficientizarea administrației.

2. Armonizarea cu legile existente⁴¹

- *Protecția Datelor* - Au fost publicate ghiduri (2025) care clarifică faptul că respectarea AI Act nu înlocuiește obligațiile GDPR. Evaluările de impact trebuie să includă specificațiile de transparență cerute de noul regulament.
- *Drepturile Omului* - Suedia armonizează AI Act cu instrumentul de guvernare (*Regeringsformen*), asigurându-se că utilizarea IA de către autorități nu încalcă libertățile cetățenești. O noutate în 2025/2026 este propunerea de a permite poliției utilizarea identificării biometrice în timp real pentru combaterea infracțiunilor grave, sub un control judiciar extrem de riguros.
- *Dreptul Muncii*: Suedia utilizează modelul de dialog social, unde sindicatele au un rol activ în monitorizarea sistemelor IA folosite pentru recrutare sau evaluarea angajaților, prevenind discriminarea algoritmică.
- *Legea complementară* - Se propune ca noua lege națională (care va completa AI Act) să intre în vigoare la 2 august 2026. Aceasta va stabili cuantumul amenzilor administrative, adaptate sistemului juridic suedez.
- *Excepția Curților* - Ancheta SOU propune ca instanțele judecătorești, în exercitarea funcției lor, să nu fie supuse amenzilor administrative prevăzute de AI Act, pentru a proteja independența justiției.

⁴⁰ <https://digitalcompliance.snellman.com/sweden-proposes-national-ai-legislation-to-supplement-the-eu-ai-act/>

⁴¹ <https://pts.se/ai/ai-forordningen/>

3. Calendar de aplicare

<i>data</i>	<i>status</i>
2 februarie 2025	Aplicat. Inclusiv interdicția recunoașterii emoțiilor în instituții de învățământ.
2 august 2025	Aplicat. Companiile tech suedeze respectă regulile de transparență a copyright-ului.
2 august 2026	În curs. Toate sistemele de risc ridicat trebuie să fie înregistrate și auditate.

ȚĂRILE DE JOS

În Țările de Jos, implementarea AI Act este marcată de o abordare proactivă și extrem de tehnică. Guvernul pune un accent deosebit pe supravegherea drepturilor fundamentale precum și pe transparența algoritmilor.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Țările de Jos au optat pentru un model de supraveghere descentralizat, integrat în structurile de reglementare existente, dar cu o coordonare centrală.

- *Autoritatea pentru Protecția Datelor* a fost desemnată drept coordonator principal al supravegherii IA. În cadrul structurii funcționează Direcția de Supraveghere a Algoritmilor, care monitorizează transparența și riscurile de discriminare.

- *Inspectoratul pentru Infrastructură Digitală* este responsabil pentru aspectele tehnice, conformitatea produselor și marcajul CE pentru sistemele de IA de risc ridicat.

- *Autoritatea pentru Protecția Consumatorilor* supraveghează sistemele de IA din perspectiva concurenței loiale și a drepturilor consumatorilor.

2. Armonizarea cu legile existente

Țările de Jos au dezvoltat instrumente specifice de armonizare care sunt acum considerate standarde de facto:

- *Registrul algoritmilor* - registru public obligatoriu pentru autoritățile guvernamentale, unde sunt raportate sistemele de IA utilizate. Aceasta este o măsură de transparență care anticipează cerințele de înregistrare din baza de date a UE⁴².

- *Drepturile Omului* - Institutul pentru Drepturile Omului oferă expertiză autorităților de supraveghere pentru a identifica părtiniri algoritmice indirectă (*indirect bias*).

- *Standardul BIO* - Normele de securitate pentru sectorul public au fost actualizate pentru a include cerințele de robustețe și securitate cibernetică cerute de Art. 15 din AI Act.

⁴² <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/algoritmes-ai>

3. Calendar de aplicare

<i>etapă</i>	<i>data</i>	<i>status</i>
interdicții	2 februarie 2025	Aplicat. AP monitorizează activ interdicția scoringului social și a biometriei ilegale.
IA de uz general	2 august 2025	Aplicat. Furnizorii din Olanda au depus documentația de conformitate.
aplicare integrală	2 august 2026	Fază critică. Companiile olandeze folosesc "AI Compliance Helpdesk" pentru certificări.

UNGARIA

În Ungaria, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1689 (AI Act) a fost marcată de o intensă activitate legislativă desfășurată în a doua jumătate a anului 2025, menită să creeze un cadru instituțional centralizat și să alinieze strategia națională de IA la noile cerințe europene.

1. Cadrul de implementare și guvernare

Ungaria a adoptat Legea LXXV (2025)⁴³ privind implementarea Regulamentului UE privind IA, completată de Decretul Guvernamental nr. 344/2025. Această lege stabilește structura de control după cum urmează:

- *Autoritatea de Supraveghere a Pieței* - Responsabilitatea principală a fost atribuită Ministrului Dezvoltării Antreprenoriale. Acesta acționează ca autoritate de supraveghere conform art. 70 din AI Act.
- *Autoritatea de Notificare* - Autoritatea Națională de Acreditare (NAH) este responsabilă pentru evaluarea și monitorizarea organismelor care certifică sistemele de IA de risc ridicat.
- *Consiliul Maghiar pentru Inteligență Artificială* este un organism consultativ nou înființat, format din experți din mediul academic, industrie și guvern, cu rolul de a sprijini Strategia Națională de IA și de a monitoriza respectarea drepturilor fundamentale.
- *Sectoare specifice* - Pentru instituțiile financiare, Banca Națională a Ungariei acționează ca autoritate de supraveghere pentru sistemele IA utilizate în serviciile financiare.

2. Armonizarea cu legile existente

- *Autoritatea Națională pentru Protecția Datelor și Libertatea Informației* colaborează cu noile autorități pentru IA. NAIH supraveghează conformitatea cu GDPR a sistemelor IA, în special în ceea ce privește utilizarea datelor biometrice sau supravegherea în spații publice.

⁴³ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2500075.tv>

- *Strategia Națională de IA (2025-2030)*⁴⁴ - Revizuită în septembrie 2025, această strategie pune un accent deosebit pe suveranitatea datelor și pe crearea unui mediu sigur pentru prelucrarea datelor de sănătate și economice, integrând principiile de etică prevăzute de AI Act.

- *Respectarea Drepturilor Omului* - Legea de implementare obligă autoritățile să efectueze evaluări de impact asupra drepturilor fundamentale pentru sistemele utilizate de organismele de drept public, asigurând protecția grupurilor vulnerabile.

- *Regulatory Sandbox* - Conform Legii LXXV/2025, Ministerul responsabil va înființa un sandbox reglementat pentru IA, unde companiile (în special IMM-urile) pot testa inovațiile sub supraveghere, beneficiind de derogări temporare de la anumite sancțiuni pentru a facilita dezvoltarea tehnologică.

- *Sancțiuni* - Sumele maxime ale amenzilor administrative sunt aliniate la pragurile UE (până la 35 milioane euro sau 7% din cifra de afaceri), procedura de aplicare fiind reglementată prin Decretul 344/2025.

3. Calendar de aplicare

<i>Etapă</i>	<i>Data</i>	<i>Status</i>
practici IA	2 februarie 2025	Aplicat. Sistemele de scoring social și manipularea subliminală sunt interzise.
notificarea autorităților	decembrie 2025	Finalizat. NAH și Ministerul au început operarea oficială.
aplicare integrală	2 august 2026	Faza Activă. Toate sistemele de risc ridicat trebuie să fie conforme.

⁴⁴ <https://cdn.kormany.hu/uploads/document/c/c0/c0d/c0dfdbd37cfa520ae37361a168d244c85e7295af.pdf>

WEBOGRAFIE

- <https://www.bundeskanzleramt.gv.at/en/agenda/digitalisation/introduction.html>
- https://digital-skills-jobs.europa.eu/sites/default/files/2023-10/Artificial%20Intelligence%20Mission%20Austria%202030_AIM_AT_2030.pdf
- <https://dsb.gv.at/kuenstlichebrintelligenz/kuenstliche-intelligenz-datenschutz>
- <https://www.aiactpourmoi.be/>
- <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/artificial-intelligence-systems-and-the-gdpr---a-data-protection-perspective.pdf>
- <https://www.unia.be/fr/actua/unia-regulateur-droits-fondamentaux-intelligence-artificielle>
- <https://www.mtc.government.bg/sites/default/files/conceptforthedevelopmentofaiinbulgariauntil2030.pdf>
- <https://cpdp.bg/en/>
- <https://mpo.gov.cz/en/business/digital-economy/artificial-intelligence/>
- <https://osveta.gov.cz/>
- <https://www.hakom.hr/hr/o-nama/22>
- https://mpudt.gov.hr/UserDocsImages/RDD/SDURDD-dokumenti/Strategija_Digitalne_Hrvatske_final_v1_EN.pdf?lang=de
- <https://digst.dk/>
- <https://www.datatilsynet.dk/>
- <https://e-estonia.com/wp-content/uploads/factsheet-ai-strategy.pdf>
- <https://www.riigiteataja.ee/akt/117032023080>
- <https://lvm.fi/en/-/194055633/the-eu-s-telecommunications-council-adopts-the-general-approaches-on-artificial-intelligence-and-eidas-regulations>
- <https://traficom.fi/en/communications/data-economy-and-digital-services/about-eu-artificial-intelligence-act>

- <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000886460/>
- <https://www.entreprises.gouv.fr/>
- https://www.bundesnetzagentur.de/DE/Home/home_node.html
- <https://www.bundesregierung.de/breg-de/aktuelles/bundesregierung-beschliesst-durchfuehrungsgesetz-zur-ki-verordnung-staatsminister-weimer-gesetzestext-stellt-staatsferne-medienordnung-in-deutschland-klar--2406634>
- <https://enterprise.gov.ie/en/publications/publication-files/national-ai-strategy-refresh-2024.pdf>
- <https://www.gov.ie/en/department-of-the-aoiseach/campaigns/digital-ireland-connecting-our-people-securing-our-future/>
- <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2025/09/25/25G00143/sq>
- <https://www.garanteprivacy.it/temi/intelligenza-artificiale>
- <https://innovazione.gov.it/>
- <https://www.bank.lv/en/>
- <https://www.rrt.lt/>
- <https://eimin.lrv.lt/en/sector-activities/digital-policy/artificial-intelligence/>
- <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-systemach-sztucznej-inteligencji>
- <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/resolucao-conselho-ministros/94-2024-873371754>
- <https://digital.gov.pt/pt/estrategias/agenda-nacional-de-ia>
- <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/125-2025-962603401>
- <https://www.akos-rs.si/>
- <https://avance.digital.gob.es/es-es/Paginas/index.aspx>
- <https://transparencia.gob.es/publicidad-activa/por-materias/normativa-otras-disposiciones/normas-tramitacion>
- https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-22767

- <https://digitalcompliance.snellman.com/sweden-proposes-national-ai-legislation-to-supplement-the-eu-ai-act/>
- <https://pts.se/ai/ai-forordningen/>
- <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO9225>
- <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/algoritmes-ai>
- <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2500075.tv>
- <https://cdn.kormany.hu/uploads/document/c/c0/c0d/c0dfdbd37cfa520ae37361a168d244c85e7295af.pdf>